UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vande wijdinge der Capelle, vande tegenwoordicheyt ende gratie Godts inde heylige plaetse ende hoe dat wy door de Engelen voldoen den lof die vvy Godt schuldigh zijn. Dat LXI. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Visual Library

Vande wijdinge der Capelle, vande tegenwoordicheyt ende gratie Godts inde heylige plaetse ende hoe dat wy door de Engelen voldoen den lof die wy Godt schuldigh zijn.

DAT LXI. CAPITTEL.

ALs de Capelle gewijt was/ende alsmē ter Mettenen sanck het Resp. Vidi ciuitatem, soo heeft de Heere hem veropenbaert in Pauselijcke cleederen op eenē throon aen den muer ontrent den autaer / schickende ontrent hem sijn cleederē/al oft hy die plaetse voor hem verkosen hadde om daer in te woonen / het welck als dese sagh bemerckende dat hy berre was van die plaetse die sy vercosen hadde om te bidden/soo scheense hem met groote begeerten te willen thaerwaerts neder trecken. Waer op de Heere sepde: Nademael dat ic hemel eñ aerde verbulle / waerom en soude ick dese plaetse ock niet verbullen? Ēn weet ghy niet datmē met meerder neerstichept bemerckt de plaetse die den pijl doorschiet/dan de plaetse daermen den boghe spant/soo moet ghy ock weten dat ick met soo crachtighen affectie niet en wercke daer ick lichamelijck my veropenbare: als ick doen daer mijnen schat is/ende daer mijn heel ooge van mijn Godheyt haer genoechte heeft. Ende miraculeuselijck sijn handt wtstekende heeft hy den Heyligheu autaer geraeckt/al oft hy daer by gheweest hadde/seggende: Dat is daer/ende hy heeft daer by gheseyt: soo wie saligheijck mijn gratie soeckt/ die sal my alderblijckelijckste inde weldaden vinden/ ende soo wie ghetrouwelijck mijn liefde soeckt/ die sal my

Een fraey ghelijcke tisse.

my in ſyn binnenſte alderſoetelijckſt geuoelen. Door deſe woorden heeftſe verſtaē datter groot onderſcheet is tuſſchen de gene die de ſalicheyt ſoo van hun lichaem als ooc van hun ſiele begeeren na de beſtieringhe van hunnen eyghen wille/ende die gene die hen getrouwelijck beuelen aen de voorſinnicheydt vande Goddelijcke liefde. Item alſmen inde Miſſe ſanck: Domus mea domus orationis vocabitur, de Heere ſcheen met ſyn rechter handt te raken ſyn ingewant/ ende wt gantſcher herten wt te berſten tot deſe woordē: In ea omnis qui petit accipit. Ende wtſtreckende ſyn handt als van bouen naert midden vanden Tempel / is hy ſoo blijuen ſtaende al oft hy ſyn hant daer ſoo hadde willen laten/om weldaden wt te reycken.

VVy moeten ons beuelen met betrouwē aen de voorſinnicheydt Godts.

Item alſmen inde weke op den Benedictus ſonck de Antiph. Fundamenta templi eius, ſoo zijn gheſien gheweeſt int opperſte vande mueren de Enghelſche Gheeſten luſtich int aenſchouwen/ ende fraey gecleedt/ die geſtelt waren tot de beſcherminge vanden Tempel: om de lagen der vyanden te verdrijuen/ ende malcanderen rakende met hun gouwe vleughelen ſongen ſy eenen ſoeten ſanck tot lof des Godtheydts. Sy ſchenen oock t'elcken van bouen tot beneden te comen/tot een teeckē datſe door een minnelijcke affectie gheduerichlijck in die plaetſe hun borgers beſochten / ende voor alle quaet beſchermden. Maer als deſe op den Feeſtdagh vande wijdinghe der ſeluer Capelle ſieck te bedde ligghende haer beneerſtichde/om haer te becommeren met de dingen dieſe ſommighe iaren gheleden vanden Heere/ door een ſonderlinghe gratie ontfangen hadde/te wetē: dat de negen Chooren der Enghelen voor haer

De Engelen bevvaren de Tempels.

ſou-

souden gheuen dien lof ende danckseggínghe aen Godt/ die sy ouermits mēschelijcke cranc-heyt niet en coste betalē/ ende soose door sulcke dingen een wonderlijcke blijschap inden Geest voelde/ waer van men veel soude mogen seggē/ dat ic om cortheyt wille achterlate / ten lesten heeftse ghesien een wtnemende seer clare riuie-re die met cronckelende wateren vloeyde door de heele breede des Hemels/ ende gelijc de sonne schijnt soo gaf oock de claerheyt Godts eenen lustigen wederglans voor de aensienders int water/ soo dat elcke cronckel des waters won-derlijck blonck al offer duysent sonnen gesche-nen haddē indē Hemel. Door die riuiere heeft-se verstaen dat beduydt werdt de gratie der de-uotie die sy als doens ghenoodt door de gratie des Heeren door de crollen oft golfkens alle haer ghepeysen diese met alle haer vermoghen ende neerstichеyt tot Godt gestiert hadde. Doē boogh hem nederwaerts de Coninck der glo-rien/ ende hy heeft eenen gouwen kelck gestekē int diepste vande riuiere/ ende dien heel vol wt-halende heeft daer mede alle de Heylighen toe-ghebrocht / waer van elck een van hunlieden ontfangende ouervloedicheyt vā nieuwe blij-schappen ende genoechten is wtgeborsten indē lof ende danckseggínghe voor alle de gratien die van Godt den gheuer van alle goet oyt zijn aen dese siele ghegont geweest. Het scheen oock dat wt het onderste deel van dien kelc quamen als sommighe gulde pijpkens die gestiert wer-den na sommighe persoonen die hen dien mael vervoordert hadden/ op datse haer te vryer met Godt soude becommeren / ende oock na som-mighe die hen aen hare ghebeden beuolen had-den. Door welcke pijpkens sy Goddelijcke ver-

troo-

troostinge ghenooten. Doen seyde dese siele tot den Heere: Wat can dit hen helpē dat ic dit sie ende verstae als sy dit niet en gheuoelen? Waer op de Heere: En helpt het den Vader des huysgesins niet/ dat hy sijnen kelder vult met heel wagens met wijn/ welckēs soetichеyt hy nochtans alle uren niet en smaeckt. Des niettemin tot welcke urē het hem ghelieft/ soo can hy soo veel wijns daer wt tappen alst hem ghelieft/ ende daer van drincken tot versaeytheydt toe. In dier voegen oock als ick tot het ghebēt van mijn wtuercoren ander gratie instorte/ al en geuoelen sy terstondt niet den smaeck der deuotien / soo sullen sy nochtans op bequamen tijdt soetelijck smaken mijn meweerdigheydt.

Een fraey ghelijckenisse.

Een deuote Misse die den opperstē Priester Iesus aen dese sijne Bruyt alsse noch met dē lichame leefde gesongen heeft, ende haer de Heylighe Communie gegeuen heeft, te kennen geuende door dese gelijckenissen dat hy dagelijcks sijn seluen aen den Vader voor ons offert indē Hemel soo dicwils als hy inden dienst der Missen aen Godt den Vader opgheoffert wordt op aertrijck.

Op den Sondagh Gaudete in Domino, als dese Maeght soude communicerē/ eñ onder de eerste Misse/ die was Rorate, droef zijnde/ dē Heere claeghde datse geen Misse en coste hoorē. De almogende Heere medelijdē met sijn arme hebbende/ heeft haer vriendelijck vertroost/ segghende: Wildy niet liefste dat ick v een Misse singhe? De welcke terstondt ghetrocken zijnde inden Geest gheantwoordt heeft/ iae soetichеyt mijnder sielen dat bidde ic v/ wt ganscher her-

ten. En wat Misse soudt ghy gheerne hooren seyde de Heere: Maer sy antwoordde: Sulcken als ghy vooz v neemt te singen. Wildy hooren seyde de Heere: In medio Ecclesiæ. Sy antwoordde/ neen / ende als de Heere veel Missen d'een na d'ander voorgehouden hadde/ ende sy geen van die begeerde. Ten leste heeft de Heere haer gevraeght oft sy wel hadde willen hooren/ Dominus dixit, de welcke soo sy die oock niet en begeerde/ heeft de Heere tot haer geseyt: Ic soude tot elcke woorden van desen Introitus v wel sulcken licht des wetenheyts schencke dat ghy daer door wonderlijc soudt vertroost worden. Maer als sy by haer seluē dochte/ hoe dat sulcks soude geschieden/ om dat de woorden van dien Introitus alleenlijc scheuen te raken den eenigh gheboren Sone des Vaders/ soo heeft de Heere met alle sijn Heyligen luyer stemme begost den Introitum vanden aenstaende Sondagh / seggende: Gaudete in Domino semper, &c. Met dese woorden haer wonderlijc verweckende om in hem haer te verheugen ende vrolijc te zijn. Ende de Heere die sat inden throon van sijn Coninclijcke Maiestept/ ende de siele vallende voor sijn voeten custe die soetelyck. Daer na met luyder stemme heeft hy verbolght/ Kyrie eleyson. Ende siet twee doorluchtighe Princen vanden choor der Throonen zijn gecomen ende hebben ghenomen de siele/ ende hebben die ghebracht inde teghenwoordicheyt van Godt den Vader. De welcke terstondt op haer aenlicht vallende/ heeft neerlegghende aenbeden. Aen de welcke Godt den Vader door den eerste Kyrie eleyson minnelijck ghegheuen heeft volle vergiffenisse van alle de sonden diese door menschelijcke vroosheydt ghedaen hadde. Hier na hebben de

voorst.

voorſ. Princen haer opghelicht op haer knien/ ende ſoo heeftſe verdient door den tweeden Kyrie eleyſon vergiffeniſſe vā alle de ſonden dieſe door menſchelycke onwetentheyt gedaen hadde. Hier na wederom opgeheuen zijnde door de voorſ. Princen/ ende ſtaende neergebogē/ al oft ſy de voetſtappen des Heerē hadde willen cuſſen/ heeftſe ghecregen vergiffeniſſe van alle de ſonden dieſe door booſheyt gedaē hadde. Daer na zijnder gecomen twee doorluchtige Princen vande Orden der Cherubinnen die de ſiele omvattende gebrocht hebbē tot den Sone Godts die haer ſoetelijck ontfangende in ſijn lieffelijcke omhelſingen gedruckt heeft aen ſijn Goddelijck herte/ ſoo heeft de ſiele in haer ghetrocken alle de genoechten die oyt yemandt heeft ghevoelt van menſchelycke omhelſinghe/ ende die heeftſe door den eerſtē Chriſte eleyſon van haer herte gheſtort in het Goddelijck herte als in hunnen oorſpronck / waer wt alle de genoechten van alle ſchepſelen gevloeyt zijn / ende dat ghebeurde door een wonderlijcke invloedinge Godts inde ſiele / ende wedervloeyt vande ſiele in Godt: ſoo dat door alle de neergaende noten het Goddelijck herte met een onwtſprekelijcke ghenoechte vloeyde inde ſiele/ ende wederom door de climmende noten de ſiele met alle haer ghenoechten hervloeyde in Godt. Aen den tweeden Chriſte eleyſon heeft de ſiele tot haer inghetrocken alle de ghenoechten die oyt yemandt ghevoelt heeft int cuſſen/ ende die offerde ſy oock aen haren eenigen beminden door een ſoet cuſken/ het welck ſy gaf aen ſijnen honichvloeyenden mondt. Maer aen den derden Chriſte eleyſon, de Sone Godts wtſtreckende ſijn handen / heeft vereenight met de wercken

van die siele alle de vrucht van sijn heylighste leuen. Ten lesten twee hoogh verheuen Prinet vanden Choor der Seraphinnen voortscomende hebben ghenomen dese siele/ ende hebbense eerweerdelijc ghepresenteert voor den H. Gheest die doorgaende de dry crachten der sielen/ door den eerstē Kyrie eleison verlicht heeft gehadt de redelijcke cracht vande siele met de claerheyt van sijn Godtheyt/ om datse in als soude kennen sijnen loffelijcksten wille. Door den tweeden Kyrie eleison heeft hy verstercke de grammelijcke cracht der sielen/ om wederstandt te doen teghen alle treken des vyants/ ende om alle quaedt te ouerwinnen. Door den derden Kyrie eleison heeft hy onsteken de begeerlijcke cracht der sielen/ op datse vierichlijc wt ganseh haer herte ende siele/ ende alle haer crachten Godt soude beminnen. Maer door dat de Seraphinnen die onder de Chooren der Enghelen de hooghste zijn/ de siele brochten voor Godt den H. Gheest/ die de derde persoone is inde H. Dryvuldicheyt/ ende dat de Throonen haer presenteerden aen Godt den Vader/ werdt te kennen ghegheuen dat des Vaders/ des Soons/ ende des H. Gheests een Godtheyt is/ ghelijcke glorie/ ende een eewige Maiesteyt/ die in volmaeckte Dryvuldicheydt leeft ende regneert al om van eewe tot eewe. Hier na de Sone Godts opstaende van sijnen Coninck-lijcken throon/ hem keerende tot Godt den Vader soetelijck singhende/ heeft in goeden toon gheseyt: Gloria in excelsis Deo, &c. In dat woordt Gloria verheffende de onmetelijcke eñ onbegrijpelijcke almogentheyt van Godt den Vader/ maer dat woordt In excelsis tot hem seluen intreckende loofde sijn onbespoorlijcke wijs-

wijsheyt. Maer in dat woordt Deo soo vereerde hy de onweerdeerlijcke ende onwtspreckelijcke soetichcyt vande goedertierenheydt des H. Geests. Hier op verbolgde alle het Hemels hof sanc met soeter stemme: Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis, ende soo is de Sone Godts wederom gaen sitten op sijnen throon/ maer de siele comende voor sijn voeten sat inde onvermerckinge ende verloochcninge van harē eyghen wille: tot de welcke de Heere seer meweerdelijck hem buygende/ wenckte haer met syn eerweerdige handt: datse tot hem soude comen. De welcke terstondt opstaende/ eñ staende voor den Heere is wonderlijck heel verlicht gewoorden door de claerheyt van sijn Goddelijc schijnsel. Ende sier twee doorluchtighe vorsten vandē Choor der Throonen aencomende hebben ghebroght eenen wonderlijcken throon die wonderlijc verciert was/ den welcken sy stellēde voor den Heere/ dien eerbiedelijck onderhielen. Waer na twee doorluchtige Hertogē vanden Choor der Seraphinnen / opnemende de siele/ hebben die gheselt op den throon aen de rechter sijde / ende hebben haer aen de slincker sijde vriendelijck ondersteunt. Noch twee glorieuse Princen vanden Choor der Cherubinnen dragende twee fraey lichten/ stonden voor de siele/ ende soo sy sittende inde glorie van haren beminden scheen met hem een te zijn int monsteren des cieraets vant Coninckljck purper cleedt. Maer het Hemelsch heyr soo wanneer als het singhende quam tot eenighe woorden die dienden tot Godt den Vader/ gheljck te weten/ Domine Deus Rex cœlestis, heeft terstondt t'samen stil gheswcghen. Ende dan sanck de Sone Godts alleen tot den lof ende

glorie Godts met de meeste eerbiedinge. Ende als nu oock de Gloria in excelsis wt was / de Heere Jesus den oppersten Priester ende waerachtighsten Bisschop/ opstaende ende de siele soetelyck groetende/ singhende seyde: Dominus vobiscum, waer op de siele haer beurte waernemende blydelyck antwoordde: Et Spiritus meus tecum prædilecte, dat is / mijnen Gheest is oock met v mijnen ouerbeminden. Waer op de Heere met groote danckbaerheyt hem buyghende heeft de siele bedanckt voor datse haer daer toe bereedt ghemaeckt hadde/ dat haren Geest ouer een coste comen met sijn Godtheydt/ wiens wellustigheyt is te zijn met de kinderen der menschen. Hier op vervolgende de Heere/ heeft ghelesen de Collecte/ Deus qui hanc sacratissimam noctem veri luminis illustratione fecisti clarescere, de welcke hy besluytende gheeyndt heeft/ seggende: Per Iesum Christum filium tuum, als Godt den Vader danckende voor de verlichtinghe van die siele/ wiens verworpenheyt beduydt wordt door dat woordeken noctem, dat is: Nacht/ die daer door wert geheeten de heylighste/ om datse door kennisse van haer verworpenheyt wonderlyck edel gemaeckt is gheworden. Doen stont dien blommighen ende teeren iongelinc op / die glorieert om dat hy op de borste vanden Heere gherust hadde/ te weten/ S. Jan Euangelist/ aen hebbende geele cleederē/ die aen allen canten hadden gulde arents in hen gebleuen / ende staende tusschen de bruydt ende den bruydegom: dat is/ tusschen Godt ende de siele/ een van sijn sijden ten Heere waerts wendende/ ende d'ander ter sielen waerts / ende sanck met luyder stemmen den Epistel/ segghende: Hæc est spon-

S. Iā singe de Epistel

sa, &c. Daer na alle de vergaderinghe der Heylighen besluytende / sanck: Ipsi gloria in sæcula, &c. Daer na songhen sy altemael t'samen den Graduael: Specie tua & pulchritudine tua, daer by hanghende den veers / te weten: Audi filia & vide: ende alsse daer na begost hadden den Alleluia. Paulus de wtnemende Leeraer met den voorsten vingher van syn rechter handt toonende de siele / seyde: Æmulor enim vos, &c. Waer op het heele heyr vervolghende met eender ghelupdt daer by gehanghen heeft de reste / seggende: Exultent filiæ Sion. Ter eeren vande siele / door welcke dinghē sy wonderlycke ende onvertellycke ghenoechten des verstants ghecregen heeft. Maer alsmen inde Sequentia sanck dien veers / Dum non consentiret, de siele voordeelende datse onachtsaemlyck alle de tentatien wederstandt ghedaen hadde / scheen door schaemte haer aensicht te willen vertrecken. Maer de Heere den supueren pueraer der sielē niet connende lyden de beschaemthevt van syn bruydt / heeft terstont alle haer versuymthevt bedect met een gouwe / ende al te wonderlycke ghevrochte bagge / waer door syn glorieuse victorie / daer hy alle de lagen des vyandts crachtelyck door overwonnen heeft bedruydt werdt. Daer na quam den anderen Euangelist / ende hy begost het Euāgelium: Exultauit Dominus Iesus in Spiritu, & dixit, &c. Door welcke woorden Godt die de liefde selver is / verweert zynde door de prickelen vande anwederhouwelycke liefde / en heel door de soeticheyt des Godtheyts doordrongen zynde is opgestaen / ende syn handen opheffende / heeft ghesongen met een soete melodie de navolgende woorden vant Euangelium / segghende: Confiteor tibi Pater cœli &

terræ, &c, voorhouwende aen den Hemelschen Vader met wat een vierichept des herten ende danckseggynghe hy die selfste woorden gheseyt hadde op aertrijck, Ende door elck woordt bedanckte hy besonder door die weldaden die opt zyn ghegheuen gheweest/ende noch sullen ghegheuen worden / aen de siele die verdient heeft in dese dinghen teghenwoordigh te zyn. Als Euangelie wt was heeft de Heere een teecken ghegheuen aen de siele datse inde persoone van de Kercke int openbaer soude vercondighen het Catholijck gheloof/ ende dat singende soude segghen: Credo in Deum, het welck soose gedaen hadde/de Choor der Heyligen verbolgens sanck het Offertorium: Domine Deus in simplicitate, daer by voegende: Sanctificauit Moses, het welck alst ghesongen werdt/ heeft het gheschenen dat het herte ons Heeren Jesu dat alleen het alderweerdighste was wt hinck inde ghelyckenisse van eenen gouwen autaer die met een vierighe claerhept wonderlijck blonck. Doen quamen daer gheblogen alle de Engelen die geordonneert waren tot den dienst der menschen/ ende hebbē op dien autaer van het herte des Heeren opgheoffert met een groote blijdschap leuende voghelen / waer mede beteeckent werden alle de goede wercken / ende ghebeden die ghedaen gheweest waren van de ghene die hen bevolen waren. Daer na quamen alle de Heyligben ende offerden elck besonder alle hun verdienſten op dien selfsten autaer/tot eenen lof/ende tot saligheyt vande siele die daer teghenwoordigh was. Ten lesten is daer by ghecomen eenen grootdadighen Prince/ te weten/ den Enghel die ghegheuen was vanden Heere aen dese siele om haer te bewaren/

waren / brenghende eenen gulden kelck / den
welcken hy oock gheſet heeft op dien gouwen
autaer vant Goddelijck herte / in welcken kelc
waren alle de tribulatien / teghenſpoeden /
ende beſwaringhen / die deſe ſalighe ſoo in haer
herte als in haer lichaem verdraghen hadde /
van haer kintſheydt af tot dien tydt toe: welc-
ken kelck de Heere terſtondt met het teecken
des Heyligh Cruys ghebenedijdt heeft / ghe-
lijck de Prieſter doet als hy de Hoſtie heylight.
Het welck ghedaen zijnde / heeft hy met ſoeten
voys opgheheuen / ſegghende: Surſum corda,
waer door alle de Heylighen als beweeght zijn-
de hun herten opſtierende inde ghedaente van
gouwe pijpen hebben die ghevoeght aen den
gouwen autaer vant Goddelijc herte / op datſe
ſouden verdienen te ontfanghen eenighe drup-
pelkens tot vermeerderinghe der verdienſten /
blijſchap ende glorie / vande ouervloedigheydt
van dien kelck die de Heere met ſulcken vlij-
ticheydt ghebenedijdende heyligh ghemaeckt
hadde. Hier op vervolghende de Sone Godts
den Gratias agamus, & vere dignum, &c. ſanck
hy die opt ſoetſte met de aendachtighſte deug-
tie inde cracht van ſijn Godtheyt / tot lof ende
glorie van Godt den Vader / ende danckſeg-
ginghe voor alle de weldaden die aen deſe wt-
uercoren ghegont zijn / ende noch ſullen ghe-
gont worden / nu ende int toecomende leuen.
Ende als hy inde Prefatie gheſonghen hadde,
Per Ieſum Chriſtum, ſoo heeft hy ſtille gheſwe-
ghen. Ende alle het gheheel Hemelſche heyr
ſanck daer op met de eerweerdighſte iubilatie /
ſegghende: Dominum noſtrum, al oft het met
een onwtſprekelijcke blijſchap beleden hadde
dat hy alleen was dien Heere / dien Godt / den

Schepper/ ende verlosser / ende den aldermil-
sten wtrepcker van alle hun goet / diemen al-
leen weerdelijck schuldigh is alle eere / glorie/
lof/ iubileringhe/ maght/ ende heerschappije/
ende voorts onderdanighepdt op te draghen/
van weghen alle schepselen. Maer als hy sanc
Per quem maiestatem tuam laudant Angeli, alle
de Enghelsche Gheesten quamen daer ghevlo-
ghen met eenen onwtspreckelycken dans / hun
handen t'samen slaende al oft sy dat hemelsch
hof ghenoyt hadden om Godt te louen. Maer
in dat woordt: Adorant Dominationes, dien
selfsten Choor der Dominatien op syn knien
vallende aenbat den Heere: belijdende dat hy
alleen dien was aen den welcken wettelijck
alle knien gheboghen worden van die inden
Hemel zijn/op der aerden/ende onder d'aerde.
Ende als hy daer by voeghde: Tremunt pote-
states, alle den Choor der Bevel hebbers/die
werp hem beneden op syn aensicht om te be-
tuygen dat hy alleen van alle schepselen moet
gheeert worden / seggheude oock: Cœli cœlo-
rumque virtutes ac beata Seraphim, soo loofden
sylieden met alle de Choozen der Enghelen
den Heere/ singhende met een onweerdeerlijck
ghelupdt des soetichepts. Daer na alle de He-
melsche heyzen der Heylighen met een soet we-
derpunt iubilerende songhen: Cum quibus &
nostras voces vt admitti iubeas deprecamur.
Daer na voortscomende de overblinckende
roose vande Hemelsche lustichepdt de Maeght
Maria/met een de soetste vops hief op: San-
ctus, Sanctus, Sanctus. Verheffende met de mee-
ste danckbaerhept in die dry wooxden de onbe-
grijpelycke almoghenthepdt/de onbespoorlijc-
ke wijshepdt / ende de soetste goetwillichepdt/

vande

vande opperſte ende onverſcheyden Dryvul-
dicheyt/ t'ſamentlijc verweckende alle het He-
melſch heyr om dat het met haer verblydt ſou-
de zijn om dat ſy (de Maeght Maria) het wt-
druckelijckſte beeldt Godts / was gheworden
de ſterckſte naeſt Godt den Vader / de wyſte
naeſt den Sone / ende de goedertierenſte naeſt
den H. Geeſt den vertrooſter. Hier op vervolgh-
den alle de Heylighen/ ſeggende: Domine Deus
Sabaoth, het welck gedaen zijnde ſcheen de Hee-
re Jeſus den waerachtighen Prieſter ende op-
perſten Biſſchop opſtaende van ſijnen Keyſer-
lijcken ſtoel/ ſijn ſalighſte herte dat inde gelijc-
keniſſe van eenen gouwen autaer verſcheen
met ſijn eyghen handen opheffende te preſen-
teren aen Godt den Vader / en̄ ſijn ſeluen door
ſulcken onwtſprekelijcke ende onweerdeerlijc-
ke maniere voor ſijn Kercke te immoleren/ dat
gheen weerdigheyt van eenigh ſchepſel yet ver-
magh om dat eenighſins te mogen begrijpen.
In de ſelfſte ure als de Sone Godts ſyn God-
delijck herte Godt den Vader offerde/ ſoo clep-
temen de clocke ter eleuatiē inde Kercke/ ende
ſoo iſt gheſchiet dat op den ſelfſten oogenblick
de Heere dat volbrocht inden Hemel / het welc
de Kercke op aertrijck dede door den dienſt des
Prieſters: als ſy daer-en-tuſſchen niet en wi-
ſte wat ure dat het was / ende watmen inde
Miſſe ſanc. Als nu de ſiele ſeer verheught was
door de verwonderinghe van ſulcken onbegrij-
pelijcke werckinghe Godts/ ſoo wenckte haer
de Heere/ datſe dē Pater noſter leſen ſoude inde
vereeninghe/ waer door dat gebedt in ſijn ſoet-
ſte herte langhen tijdt was ſoet ghemaeckt ge-
weeſt / ende voorts gebrocht is gheworden wt
grooter liefden tot ſalicheydt van alle gheloo-
uighe

Met wat een affectie datmen den Pater noſter leſen ſal.

uighe. Het welck als sy lesende ghedaen hadde/ aen den Heere dat selfste wel bevallende heeft aen alle de Enghelen ende Heyligen door sulcke hare affectie gheschoncken/ datse met dien Pater noster al souden connen te weghe brenghen/ datse oyt door eenigh ghebet souden connen vercryghen voor de saligheydt vande heele Kercke ende oock geloouige sielkens. Doen wenckte de Heere wederom aen de siele datse soude bidden voor alle de Kercke. Ende soose opt deuootste bat voor alle int ghemeyn / ende voor elck besonder heeft de Heere dat ghebedt mede ghedeylt inde vereeninghe van alle sijn ghebeden ende wercken van sijn heylighste Menscheydt aen de heele Kercke / met sulcken vrucht als yemandt yet door eenigh ghebedt can vercrygen/seggende: dat ghebedt dat ghy my nu gheoffert hebt voor de Kercke sal haer zijn een saligheydt der saligheden / ouervloedigh/ ouermidts sijns hooghverheuentheydts ghelijck men seydt / Canticum canticorum: dat is het liedeken der liedekens. Doen seyde sy/ Wel mijnen Heere wat sal nu de Communie zijn? Waer op de Heere soetelijck antwoordde: Dat en sult ghy niet alleenlijck ghewaer worden met de oore des herten / maer ghy sult vat ouersoetelijck voelen in alle het merch van v siele. Ende haer tot hem roepende ende in sijnen schoot haer teerlijck omhelsende ende met soete kuskens smeeckende/heeft door sulcken meweerdigheyt haer doordringhende wonderlijck ingevloeyt de cracht van sijn Godtheyt/ ende daer tegen haer tot hem ingetrockē/ ende in hem verandert/ende met hem een makende saligh ghemaeckt voor soo veel alsmen ghelooven magh dat een mensche die met het broos

vleesch

vleesch noch beswaert is can ghenieten. Ende soo in sulcken vereeninghe heeft hy haer oock met hem vereenight Sacramentelyck door ontfanghen van syn Heylighste Lichaem ende Bloedt. Ende soose ghecommuniceert hadde heeft den sanghet van alle sanghers / iae den vierichsten pueraer van syn beminde met een doorgaende stemme begost: Ecce quòd concupiui iam video, quod speraui iam teneo, illi sum iunctus in Spiritu, quam in terra positus tota sinceritate dilexi, dat is: Siet dat ic begeert hebbe dat sien ick nu / dat ic verhoopt hebbe dat hebbe ick nu / met haer ben ick versaemt inden Gheest / die ick noch op aertryck zynde met alle oprechticheydt bemindt hebbe. In dat woordt In terra positus, opentlyck betuygende dat hy allen den arbeydt / tribulatie / ende teghenspoet die hy op aertryck gheleden hadde / soo sonderlinghe door de salicheyt van dese siele gheleden heeft / dat al waert dat hy anders gheen vrucht vercregen en hadde van syn heylighste leuen ende onnooselste Passie / ende bitterste doot / dat hy oordeelde dat hem genoeghsaem voldaen is / door sulcke wtnemende verseninghe die hy op die ure volbracht hadde in die siele. O onweerdeerlycke soeticheydt vande Goddelycke meweerdicheydt die soo vierichlyc haer begheert te vermaken inde menschelycke siele / dat hy alle de pyne van syn weerdighste Passie ende doodt / oordeelt als vergolden door de vereeninge met een alleen / aen den welcken nochtãs alle de werelt te recht verbonden is / door een vruchten van syn dierbaerste Bloedt. Hier na heeft de Heere wederom ghesonghen / Gaudete iusti, op het welck alle het hemelsch

heyr

heyr verbolghens heeft geeyndt/ als hem verheughende met die siele. Daer na seyde de Heere inde persoone vande strydende Kercke/die op aertrijc sonde verbult worden, Refecti cibo potuque cælesti Deus noster, te suppliees exoramus, vt in cuius hæc commemoratione percepimus, eius muniamur & precibus, per Iesum Christum filium tuum, dat is: Versadicht zijnde door de Hemelsche spijse/ende dranck/ verbidden wy d ootmoedelijck d onsen Godt: dat wy moghen door sijn ghebedt gewapent worden/ tot wiens ghedachtenisse wy dese dinghen ontfanghen hebben/door Jesum Christum uwen Sone. Hier na de Heere soetelijck alle de Heyligheu groetende heeft ghesonghen: Dominus vobiscum, ende in dat woordt ter eerweerdicheydt van die vereeninghe die hy soo meweerdelijck in die siele ghebrocht hadde/ heeft hy de verdiensten blijdschap ende glorie van alle de Heyligheu wonderlijck vermenighvuldighende/opghehoopt inden Hemel. Doen songhen alle de Choozen der Enghelen vooz den Ite missa est, tot lof ende glorie vande blinckende ende altijdt stille Dzyvuldicheyt met een claer luydende stemme: Te decet laus & honor Domine. Daer op de Sone Godts sijn Conincklijcke handt wtstekende / heeft de siele ghebenedijdt/ segghende: Ick ghebenedijde d dochter des eewighs lichts met sulcken cracht/dat aen wien ghy voortaen goet sult willen door een sonderlinghe affectie/ die sal daer door boven andere soo saligh ghemaeckt worden/als Jacob wel eertijts vercreghen heeft voorspoet houe sijns anderē Broeder/ door de Benedictie van sijnen Vader Isaac. Ende soo tot haer

selven

seluen ghecomen zynde / isse ghewaer ghewoz-
den dat haren beminden dooz een ontbinde-
lijcke vereeninghe was ghehecht met haer
binnenste.

Eynde des vierden
Boecks.